

Wachlijsten in de jeugdpsychiatrie vormen belangrijk struikelblok in aanpak hoge suïcidecijfers

Wij en zij in de zorg

In rust- en ziekenhuizen leren bewoners en personeel omgaan met racisme

- ▶ Als het op zorgverlening aankomt, hebben de levensbeschouwingen een raakvlak
- ▶ Vanuit bekommring om de zwakkere kunnen godsdiensten met elkaar in gesprek treden
- ▶ Tegelijk krijgen personeel en patiënten in de zorgsector vaak te maken met racisme

Lieve WOUTERS

Een kleuterschooltje in Heusden-Zolder. Mama's staan de zorgcoördinator bij tijdens een ontbijtmoment, dat ouders en kinderen op een spontane manier met elkaar in contact brengt en tegelijk het belang aanleert van een stevig ontbijt. Een moeder, met hoofddoek, geeft gezwind het vers gesneden brood door. Wie zorgt voor wie? We doen het allemaal, zorgen voor elkaar. Dat statement maakt alvast de nieuwe kalender *Feesten met de burens* van Kerkwerk Multicultureel Samenleven (KMS). De organisatie gaat dieper in op de plaats van zorgverlening in de vele gemeenschappen en levensbeschouwingen die Vlaanderen rijk is.

Johan Vrints van KMS: „We maakten intussen al twaalf kalenders in deze reeks. Bij de voorbereiding van de editie van volgend jaar vroegen we ons af welk thema nog ontbrak om een min of meer volledig plaatje te scheppen van de raakpunten van diverse levensbeschouwingen. Zo kwamen we bij het thema 'zorg' uit.”

Wie zorgverlening zegt, denkt misschien allereerst aan zieken- of ouderenzorg. De katholieke Kerk is inderdaad sterk in die domeinen. Kleinere en jongere geloofsgemeenschappen in ons land hebben vanzelfsprekend niet een vergelijkbaar aanbod. KMS ging dan ook breder zoeken naar plaatsen waar mensen van diverse overtuigingen zich inzetten voor anderen. „We ontdekten gedreven mensen in wijkgezondheidscentra, vluchtelingenorganisaties, naschoolse

In alle levensbeschouwingen doen we het, zorgen voor elkaar. Een beeld uit de kalender *Feesten met de burens* 2011. © Lisa Van Damme

opvang en huiswerkklasjes, vrijwilligerswerk bij gedetineerden, in de thuiszorg, noem maar op.” Al die ontmoetingen leverden pareltjes van foto's op, waarvan er twaalf hun weg vonden naar de kalender.

Beste manier om racisme in de zorgsector aan te pakken, is ervoor zorgen dat diversiteit overal is doorgedrongen

Daarmee is het thema *Zorg* echter nog niet van de baan. Al gauw bleek immers dat in de zorgsector heel wat racisme voorkomt. Ook onze zorginstellingen zijn almaar gekleurder, zowel wat personeel als wat patiënten be-

treft, en dat stelt bijzondere uitdagingen aan de sector om te leren omgaan met diversiteit.

Johan Vrints: „Het kan gebeuren dat een bewoner in een rusthuis maar moeilijk kan wennen aan een verzorgende met een donkere huidkleur, om maar een voorbeeld te geven. Omgekeerd kan het personeel in een ziekenhuis soms moeite hebben met een patiënt die op basis van religieuze voorschriften een maaltijd of geneesmiddel weigert. Ook tussen personeelsleden onderling kunnen spanningen ontstaan. Daarin speelt de hoofddoek niet zelden een rol. Sommige personeelsleden krijgen taken toebedeeld waarbij ze niet of alleszins minder in contact komen met patiënten. Zulke mechanismen kunnen leiden tot uitsluiting, discriminatie en ra-

cisme. Om te leren omgaan met racisme op de 'zorgvloer' organiseren we op 20 november een netwerkdag over dit thema.”

„De bedoeling is zeker niet om het negatieve te beklemtonen. Integendeel, wij willen mensen in de sector handvaten aanreiken om dergelijke problematiek succesvol aan te pakken.”

Vrints licht meteen een tipje van de sluier op. „Probeer onderzoekend te werk te gaan, niet meteen te beschuldigen. Ga niet in op het racistische karakter van uitspraken, maar op de feiten die worden aangebracht. Het is immers de onderliggende wreveld waaraan je iets kunt veranderen. De rest volgt dan wel. Verwacht geen onmiddellijk resultaat. Ga niet alleen in groepsverband, maar ook persoonlijk te werk. Soms is het interessant niet in

gesprek maar per brief te reageren. Dat geeft de kans om gedoseerd en beredeneerd met elkaar om te gaan. Als niets helpt, is er nog altijd de mogelijkheid te sanctioneren of klacht in te dienen.”

De beste manier om discriminatie in de zorgsector aan te pakken, is ervoor te zorgen dat de diversiteit in alle geledingen van de voorziening doorgedrongen is, waardoor verscheidenheid vanzelfsprekend wordt en minder weerstand oproept.

De kalender *Feesten met de burens* 2011 kost 8 euro (zonder verzendingskosten) en is te bestellen via bestellingen@kms.be. Meer info over kalender en netwerkdag (op 20 november van 9.30 tot 14.30 uur in Gent) via Johan Vrints, 02 502 11 28, www.kms.be.